Oświadczenie złożone
przez senatora Stanisława Karczewskiego
na 42. posiedzeniu Senatu
w dniu 25 września 2025 r.

Oświadczenie skierowane do minister edukacji Barbary Nowackiej oraz do ministra sportu i turystyki Jakuba Rutnickiego

Szanowna Pani Minister! Szanowny Panie Ministrze!

W Polsce w ostatnich latach obserwujemy dramatyczny wzrost liczby dzieci i młodzieży dotkniętych nadwagą, otyłością oraz innymi chorobami cywilizacyjnymi. Do najczęściej występujących zalicza się cukrzycę typu drugiego i choroby sercowo-naczyniowe, w tym nadciśnienie. Coraz częściej diagnozuje się również wady postawy – skoliozę czy płaskostopie, a także schorzenia, które dotychczas kojarzone były przede wszystkim z osobami dorosłymi, jak miażdżyca czy nadciśnienie. Niepokojącym zjawiskiem jest również wzrastająca liczba przypadków depresji i innych zaburzeń psychicznych wśród dzieci i młodzieży. Te problemy zdrowotne wymagają zdecydowanej i pilnej reakcji.

Nie ulega wątpliwości, że regularna aktywność fizyczna odgrywa kluczową rolę w zapobieganiu chorobom cywilizacyjnym i ograniczaniu ich występowania. Sport i zajęcia ruchowe mają bardzo duży wpływ na zdrowie młodego pokolenia, zarówno w aspekcie fizycznym, jak i psychicznym.

Z niepokojem przyjąłem podaną podczas ostatniego posiedzenia senackiej Komisji Sportu informację, że aż 30% dzieci i młodzieży w Polsce posiada różnego rodzaju zwolnienia z zajęć wychowania fizycznego. Nie wiem, czy dane te są rzetelne. Dlatego zwracam się z prośbą do ministra edukacji oraz ministra sportu i turystyki o przedstawienie informacji na ten temat.

Jeśli nie ma wiarygodnych i aktualnych badań, bardzo proszę o przeprowadzenie wnikliwej analizy dotyczącej zachowań prozdrowotnych u dzieci i młodzieży w szkołach podstawowych oraz ponadpodstawowych.

1. Jakie są przyczyny tych 30% zwolnień? Czy są to zwolnienia lekarskie, długo- czy krótkotrwałe, czy od rodziców? Ile z nich trwa powyżej miesiąca, ile obejmuje cały rok szkolny?
2. Jakie są przyczyny zwolnień od rodziców? Czy są długotrwałe?
3. Czy program WF jest atrakcyjny dla dzieci i czy lekcje WF są umieszczane w planie głównie na ostatnich lekcjach właśnie po to, żeby najłatwiej było z tego przedmiotu zwolnić?

Pragnę podkreślić, że zajęcia wychowania fizycznego oraz ćwiczenia śródlekcyjne powinny być traktowane jako niezwykle ważny element procesu edukacyjnego. Odgrywają one kluczową rolę w kształtowaniu prozdrowotnych postaw dzieci i młodzieży.

Apeluję do państwa ministrów o zwrócenie szczególnej uwagi na ten niezwykle ważny problem. Aktywność fizyczna to najlepsza bowiem recepta na walkę z narastającą falą chorób cywilizacyjnych wśród dzieci i młodzieży, a systematyczne ćwiczenia fizyczne i wyrabianie nawyków dają gwarancję skutecznego zapobiegania tym chorobom.

Stanisław Karczewski